

Vadlīnijas profesionālās izglītības skolām: GreenVET ilgtspējas pašnovērtējuma rīka izmantošana

Ilgtspēja profesionālajā izglītībā vairs nav blakus tēma – tā ir centrāla, gatavojot izglītojamos nākotnei, kas prasa atbildību, noturību un inovācijas. **GreenVET ilgtspējas pašnovērtējuma rīks** ir izstrādāts, lai palīdzētu tādām profesionālās izglītības skolām kā jūsu, reflektēt par esošajām ilgtspējas praksēm un noteikt ceļu uz jēgpilnu, izmērāmu progresu.

Šis rīks nav audits. Tas ir sarunas ierosinātājs, plānošanas palīgs un veids, kā veicināt kolektīvu refleksiju visā jūsu iestādē. To ir izstrādājis GreenVET Pathway projekta konsorcijs kā daļu no Erasmus+ iniciatīvas, un tā mērķis ir palīdzēt jūsu skolai noteikt, kur tā pašlaik atrodas, un kā tā var virzīties uz priekšu savā ilgtspējas ceļā

Kāpēc izmantot šo rīku?

Rīks nodrošina strukturētu pieeju, lai aplūkotu piecas galvenās ilgtspējas jomas jūsu skolā:

- Skolas vērtības un komunikācija
- Mācīšana un mācīšanās
- Skolas kopiena un līdzdalība
- Skolas telpas un infrastruktūra
- Tīkli un partnerības
- Komandas attīstība un mūžizglītība

Katra no šīm jomām ietver skaidrus indikatorus, kas palīdz kritiski izvērtēt, kā ilgtspēja ir vai varētu būt iekļauta ikdienas praksē. Rīks palīdz komandām identificēt **stiprās puses, trūkumus un iespējas rīcībai**.

Kam tas paredzēts?

Pašnovērtējums ir visvērtīgākais, ja to veic kopīgi. Pulcējiet darbinieku grupu, kas pārstāv dažādas funkcijas – skolotājus, skolas vadību, administratīvo personālu un, ideālā gadījumā, arī skolēnu vai vecāku pārstāvjus. Viņu daudzveidīgās perspektīvas bagātinās procesu un ļaus nonākt pie pamatotākiem secinājumiem.

Kā tas darbojas?

Katra pašnovērtējuma vienība tiek novērtēta skalā no 1 līdz 5, pamatojoties uz to, cik labi jūsu skola pašlaik praksē īsteno konkrēto ilgtspējas indikatoru. Šī skala ir veidota, lai veicinātu godīgu un atklātu refleksiju – nav “pareizu” atbilžu, ir tikai sākumpunkti izaugsmei. Veltiet laiku katram indikatoram. Atklāti pārrunājiet, kas jau ir ieviests un kas vēl ir nākotnes iecere. Sadaļa “Piezīmes un rīcības idejas” ir tikpat nozīmīga kā piešķirtais vērtējums – izmantojiet to, lai dokumentētu konkrētus piemērus, nesenās iniciatīvas vai nākotnes ieceres.

Vērtējuma posms	Apraksts	Punkti
1 Vēl nav uzsākts	Pašlaik šajā jomā nav nekādas aktivitātes vai izpratnes. Tā vēl var nebūt komandas vai iestādes redzeslokā.	0p
2 Uzsākts, nepieciešama plānošana	Pastāv zināma izpratne vai interese. Var būt uzsāktas sākotnējās sarunas vai centieni, taču strukturēts plāns vai rīcība vēl nav ieviesta.	1p
3 Attīstības procesā	Tiek sperti konkrēti soļi. Pastāv pilotdarbības vai agrīnas ieviešanas posma aktivitātes, un notiek plānošana, lai nostiprinātu praksi.	2p
4 Ieviests	Indikators ir aktīvi integrēts skolas darbībās vai sistēmās. Prakses ir konsekventas, redzamas un sāk sniegt rezultātus.	3p
5 Pilnībā integrēts	Prakse ir kļuvusi par skolas kultūras un identitātes daļu. Tā tiek uzturēta, regulāri izvērtēta un ir plaši saprasta un atbalstīta skolas kopienā	4p

Kopējā pašnovērtējuma rezultāta interpretācija

Izmantojiet savu kopējo punktu skaitu (no 228 punktiem), lai gūtu priekšstatu par to, kurā posmā jūsu skola atrodas savā ilgtspējas ceļā. Atcerieties – šis ir izaugsmes, nevis vērtēšanas rīks.

Punkti	Ilgtspējas posmi	Interpretācija
228	Izcilības modelis	Jūsu skola ir dziļi integrējusi ilgtspēju visās jomās. Dalieties savās praksēs un iedvesmojiet citus!
182-227	Stiprs pamats	Ir redzams skaidrs progress. Turpiniet padziļināt savus centienus un apsveriet, kā padarīt prakses sistemātiskākas un vairāk uz kopienu vērstas.
125-181	Ceļā uz mērķi	Veidojas labas prakses. Koncentrējieties uz vājāko jomu stiprināšanu un iniciatīvu sasaisti vienotākā stratēģijā.
68-124	Sākuma posms	Jūs esat sava ceļa sākumā. Veidojiet tempu, nosakot prioritātes plānošanā, veicinot izpratni un iesaistot visu skolas kopienu.
0-67	Izpētes fāze	Jauns sākums. Izmantojiet šo iespēju, lai iztēlotos jaunas iespējas, aicinātu dažādu pušu ieguldījumu un noteiktu skaidru rīcības vīziju.

Padomi pārdomātai vērtēšanai

- Izmantojiet sadaļu “Piezīmes un rīcības idejas” plaši, jo bieži tieši tā ir diskusijas bagātīgākā daļa.
- Koncentrējieties uz pierādījumiem un piemēriem, bet neļaujiet dokumentācijas trūkumam kavēt vērtēšanas progresu, ja prakses ir zināmas un attīstās.
- Atcerieties: godīgums veicina izaugsmi. Labāk piešķirt vērtējumu “2” un zināt nākamo soli, nekā “4”, ja nav skaidrības par ietekmi.

Kad to izmantot?

Izmantojiet šo rīku ilgtspējas **plānošanas sākumā**, lai iegūtu skaidru priekšstatu par savu pašreizējo situāciju. Pēc tam atgriezieties pie tā pēc **6–12 mēnešiem**, lai novērtētu progresu un atjauninātu prioritātes. Šī procesa regulāra atkārtošana var palīdzēt veidot spēcīgu nepārtrauktas pilnveides kultūru.

Kas notiek pēc tam?

Pašnovērtējuma beigās atradīsiet vietu noslēguma refleksijai:

- Kādas ir jūsu galvenās **stiprās puses**?
- Kur slēpjas lielākās **izaugsmes iespējas**?
- Kādas ir jūsu **trīs galvenās prioritātes** nākamajam gadam?

Šis kopsavilkums var kalpot kā pamats komandas diskusijām, iekšējiem ziņojumiem vai pat grantu pieteikumiem un ārējai komunikācijai

Izaugsmes rīks

Šis pašnovērtējums ir tikai viena daļa no plašākas apņemšanās. Tas palīdz skolām ne tikai mērīt, bet arī augt, attīstot sistēmas, attiecības un prakses, kas atbilst vides atbildības un kopienas labklājības vērtībām.

Laī uzzinātu vairāk par GreenVET Pathway projektu un atrastu papildu resursus, apmeklējiet: www.green-vet.eu

Saite uz [pašnovērtējuma rīku](#)

Ilgtspējas pašnovērtējuma rīks profesionālās izglītības skolām

Šis pašnovērtējuma rīks ir paredzēts profesionālās izglītības skolām, lai izvērtētu savas pašreizējās ilgtspējas prakses un sekotu progresam laika gaitā sešās galvenajās tēmās.

Vērtēšanas skala:

- 1 – Vēl nav uzsākts
- 2 – Uzsākts, nepieciešama plānošana
- 3 – Attīstības procesā
- 4 – Ieviests
- 5 – Pilnībā integrēts

Šo rīku izstrādāja GreenVET Pathway projekta konsorcijs.

Erasmus+ 2023-1-DE02-KA220_VET-000157144

Plašāka informācija: <https://www.green-vet.eu/>

Skolas vērtības un komunikācija

	1	2	3	4	5
Ilgtspēja ir integrēta skolas misijā un vīzijā.					
Skolas vadība publiski atbalsta ilgtspējas mērķus.					
Skolas mēroga politikas atspoguļo vides, sociālo un ekonomisko ilgtspēju.					
Ilgtspējas vēstījumi ir redzami visā skolas komunikācijā.					
Skolēni un personāls kopīgi veido ar ilgtspēju saistītos vēstījumus.					
Progress ilgtspējas mērķu sasniegšanā tiek regulāri un caurskatāmi ziņots.					
Skola skaidri komunicē ilgtspējas vērtības skolēnu un darbinieku ievadapmācību materiālos.					
Ilgtspējas principi ir integrēti skolas mēroga uzvedības kodeksos un uzvedības prasībās.					
Ilgtspēja regulāri tiek izcelta skolas avīzēs, mājaslapās un sociālajos tīklos.					
Skolēni piedalās vizuālo ilgtspējas vēstījumu (piem., plakātu, kampaņu) izstrādē.					

Piezīmes / Rīcības idejas:

Mācīšana un mācīšanās

	1	2	3	4	5
Ilgospējas tēmas ir integrētas visos mācību priekšmetos un programmās.					
Skolēni piedalās projektos, kas vērsti uz ilgtspēju.					
Izglītojamie tiek mudināti kritiski reflektēt par ilgtspējas izaicinājumiem.					
Praktiskās ilgtspējas prasmes ir iekļautas profesionālajā apmācībā.					
Skolotāji sadarbojas, lai izstrādātu starpdisciplināras ilgtspējas mācību stundas.					
Skolēnu vērtējumos ir iekļautas ilgtspējas kompetences un darbības. Mācību aktivitātēs tiek uzsvērta sistēmiskā domāšana un globālā pilsonība saistībā ar ilgtspēju.					
Skolotāji izmanto reālas ilgtspējas problēmas, lai rosinātu problēmrisināšanu un inovācijas.					
Skola izvērtē un atjaunina mācību materiālus, lai tie atbilstu aktuālajām ilgtspējas tendencēm.					
Digitālie rīki tiek izmantoti ilgtspējas simulāciju, dizaina vai izpētes atbalstam.					
Skolēnu mācību portfolio ietver refleksijas un projektus, kas saistīti ar ilgtspēju.					

Piezīmes / Rīcības idejas:

Skolas kopiena un līdzdalība

	1	2	3	4	5
Personāls un skolēni piedalās ilgtspējas plānošanā un lēmumu pieņemšanā.					
Ilgtspējas klubi vai komitejas ir aktīvas un iekļaujošas.					
Dažādu grupu balsis (skolēni, personāls, vecāki) tiek uzklašītas ilgtspējas pasākumos.					
Svinības un pasākumi veicina kopīgu atbildību par ilgtspēju.					
Skolā ir vides un sociālās atbildības kultūra.					
Skolēnu vadītas iniciatīvas par ilgtspēju tiek atbalstītas un atzītas.					
Vecāki un aizbildņi tiek aicināti līdzdarboties vai piedalīties skolas ilgtspējas iniciatīvās.					
Pastāv "zaļo vēstnieku" sistēma skolēnu vadītai vienaudžu iesaistei.					
Ilgtspējas prakses (piemēram, videi draudzīgas pusdienas, atkritumu šķirošana) tiek īstenotas skolas ikdienā.					

Piezīmes / Rīcības idejas:

Skolas telpas un infrastruktūra

	1	2	3	4	5
Energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas risinājumi tiek ieviesti.					
Ūdens patēriņš tiek uzraudzīts un samazināts, izmantojot aktīvus pasākumus.					
Atkritumi tiek sistemātiski samazināti, atkārtoti izmantoti un pārstrādāti.					
Skola izmanto videi draudzīgus materiālus un produktus.					
Zaļās zonas vai skolas dārzi tiek izmantoti mācībām un bioloģiskās daudzveidības veicināšanai.					
Transporta politika veicina zemu emisiju pārvietošanās iespējas.					
Iepirkumu politika dod priekšroku ilgtspējīgiem un ētiski iegūtiem produktiem.					
Iekštelpu gaisa kvalitāte, apgaismojums un temperatūras kontrole tiek uzraudzīti, ņemot vērā ilgtspējas principus.					
Vides auditi vai eko-sertifikācijas tiek īstenoti, lai vadītu infrastruktūras uzlabojumus.					

Piezīmes / Rīcības idejas:

Tīkli un partnerības

	1	2	3	4	5
Skola sadarbojas ar vietējiem uzņēmumiem un NVO ilgtspējas jomā.					
Skolēni iesaistās sabiedrībā balstītos ilgtspējas projektos.					
Skola piedalās vietējos, nacionālos vai starptautiskos ilgtspējas tīklos.					
Partnerības atbalsta praktisku mācīšanos un inovācijas ilgtspējas jomā.					
Uz ilgtspējas izglītību tiek aicināti ārējie eksperti.					
Kopīgas ilgtspējas kampaņas vai pasākumi tiek organizēti sadarbībā ar partneriem.					
Absolventi tiek iesaistīti kā paraugi vai mentori ar ilgtspēju saistītās profesijās.					
Skola iesaistās vietējās vai reģionālās politikas diskusijās par izglītību ilgtspējīgai attīstībai.					
Kopīgi ilgtspējas projekti (piemēram, zaļā uzņēmējdarbība, jauniešu forumi) tiek veidoti sadarbībā ar partneriem.					

Piezīmes / Rīcības idejas:

Komandas attīstība un mūžizglītība

	1	2	3	4	5
Personāls regulāri saņem apmācības par ilgtspēju un izglītību ilgtspējīgai attīstībai (IIA).					
Profesionālā pilnveide atbalsta inovācijas ilgtspējas mācīšanās.					
Skolotāji un personāls reflektē par savām ilgtspējas praksēm.					
Tiek veicināta savstarpējā mācīšanās un mentoringa prakse ilgtspējas jautājumos.					
Skola atbalsta personāla līdzdalību ilgtspējai veltītos tīklos vai konferencēs.					
Pastāv ilgtermiņa stratēģija ilgtspējas kompetenču attīstīšanai komandā.					
Ilgspējas apguve ir daļa no personāla darba novērtējuma vai profesionālās pilnveides plāniem.					
Personālam ir paredzēts strukturēts laiks, lai reflektētu un dalītos ar ilgtspējas mācīšanas praksēm.					
Skola piedāvā mikrokvalifikācijas vai iekšējās apmācības IIA tēmās.					
Ilgspējas pratība tiek atzīta par pamatkompetenci visām personāla lomām.					

Piezīmes / Rīcības idejas:

Kopējā refleksija un nākamie soļi

Kādas ir mūsu galvenās stiprās puses ilgtspējas jomā?

Kur mēs redzam lielākās izaugsmes iespējas?

Trīs prioritārās darbības nākamo 6–12 mēnešu laikā:

